

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Vägledning Kontaminerat släckvatten "Effekter på miljön"

”Släckvatten uppstår i ett led i räddningstjänstens arbete där räddningstjänsten har ett uppdrag att släcka branden. Därför bör räddningstjänsten vara en del av att ta hand om släckmedel”

SANT ELLER FALSKT?

Bilderna visar vy från samma plats under räddningsinsatsen, inledningsvis och avslutningsvis, vid samma brand

MSB:s nomenklatur

- Släckmedel – Allt som påförs en brand i syfte att släcka
- Släckvatten – Vatten som förs på branden
- Kontaminerat släckvatten – Påfört släckvatten minus förångat släckvatten
- Tillsatsmedel – Skumvätska, ammoniumnitrat, mm

Bakgrund

- Taktiska råd till en räddningsledare 1997
- Regeringens proposition 2002/03:119
- Ökad medvetenhet om insatsers miljökonsekvenser
- Allmänna hänsynsregler MB

Hamre dom

Rätts-PM MSB

Verksamhetsutövare och ansvaret

DEN SOM GÖR
NÅGOT

DEN SOM
GJORT NÅGOT

DEN SOM KAN
GÖRA NÅGOT

2 Kap Miljöbalken - Allmänna hänsynsregler

När frågor prövas enligt miljöbalken bör verksamhetsutövaren kunna visa hur man följt de Allmänna hänsynsregler kap 2 MB

Räddningstjänsten är en verksamhetsutövare och bör därför ha kunskap om detta lika bra som man kan LSO

2§ Kunskapskravet (skyldighet att skaffa...)

3§ Försiktighetsprincipen (bästa möjliga teknik)

4§ Produktvalsprincipen (de minst miljöfarliga kemikalierna ska användas)

7§ Skälighetsprincipen (kraven enligt 2-4§ gäller i den utsträckning de inte anses orimliga att uppfylla)

8§ PPP Polluter pays principle

Den som bedriver en verksamhet (räddningstjänsten) skall kunna visa att de allmänna hänsynsreglerna följs.

OBS! Omvänd bevisbörda.
Räddningsledaren ansvarar för sina beslut.

Har räddningsinsatsen skett enligt de allmänna hänsynsreglerna?

Hur styrker du det?

Vägledning Kontaminerad släckvatten "Effekter på miljön"

- Faktainsamling bl.a. SRV/MSB tidigare material
- Intervjuer
- Frågeställning rättsenheten MSB, Naturvårdsverket, Svensk Försäkring
- Naturvårdsverket ville vara med
- Extern remiss inom kort

Målgrupp

Beslutsfattare i kommunen

Tjänstepersoner i kommunen

Beslutsfattare i räddningstjänsten

Tjänstepersoner i räddningstjänsten

Syfte

- Ge kommunen en större förståelse för det rättsliga ansvar som följer vid en räddningsinsats sett till LSO och Miljöbalken.
- Ge kommunen incitament för att på lokal och regional nivå utöka samverkan, dels mellan förvaltningarna i en kommun men även mellan kommunerna både i det förebyggande arbetet och vid räddningsinsatser där släckvattnet behöver samlas upp.
- Ge räddningstjänsterna ett ökat stöd för val av släckmetod genom att visa på miljökonsekvenser från släckmedel.

Mål och avgränsningar

- Beskriver en övergripande bild kopplat till släckvatten och inte specifika scenarion.
- Miljö- och hälsoeffekter i form av brandgasbildning med mera hanteras inte i vägledningen.
- Fokus på åtgärder innan och under olyckan och beskriver bara i begränsad omfattning åtgärder efter olyckan.
- Ytterligare avgränsningar har gjorts kopplat till lagrummen LSO samt miljöbalken beskrivs bara översiktligt i vägledningen.

Tack för uppmärksamheten